

LASNAMÄE PÕHIKOOLI AINEKAVA ÜLESEHITUS

Kooliaste: I

Ainevaldkond: Muusika

Klass: 4

Tundide arv nädalas klassiti: 2 tundi

Üldpädevuste kujundamine:

Õppeaine kirjeldus

Muusikaõpetus toetab õpilase individuaalse eripära kujunemist muusikalise eneseväljenduse kaudu. Muusikaõpetuses avatakse ja avardatakse võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmu tunda ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamisega kujundatakse õpilaste muusikalist maitset ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid.

Muusika õppeaine koostisosad on:

- 1) laulmine;
- 2) pillimäng;
- 3) muusikaline liikumine;
- 4) omalooming;
- 5) muusika kuulamine ja muusikalugu;
- 6) muusikaline kirjaoskus;

Õppetegevus

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingu teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhata ja huvitegevustega tegelda;
- 3) võimaldatakse õppida individuaalselt ning üheskoos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et toetada õpilaste kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;
- 4) kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, arvestades sealjuures õpilaste individuaalsust;
- 5) rakendatakse nii traditsioonilisi kui ka tänapäevaseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) laiendatakse õpikeskkonda: õppekäigud kontsertidele, teatritesse, muuseumidesse, stuudiosse, muusikakoolidesse, looduskeskkonda, näitustele, raamatukogudesse jne;
- 7) kasutatakse mitmekesist ja tänapäevast õppemetoodikat;
- 8) leitakse tunnivälise muusikaalase tegevuse võimalusi (koorilaul, solistid, ansamblid, orkestrid jm).

Digipädevused Muusika õppides kasutatakse digivahendeid info otsimiseks, kogumiseks, töötlemiseks ja esitamiseks. Kogutud infot rakendatakse loovtöodes eesmärgipäraselt. Õpitakse loominguga tegelemiseks valima ainespetsiifiliselt vajalikke digivahendeid. Õppides ning digitaalset sisu luues ja säilitades kasutatakse

erinevaid audiovisuaalseid ning muid multimeediumi vahendeid ja rakendusi. Ollakse teadlik autoriõiguste järgimise kohustusest digikeskkonnas. Suurendatakse teadlikkust digivahendite rakendamisega kaasneva võivatest terviseriskidest ja internetis loomingu jagamise turvalisusest.

II kooliastme õppetegevused:

- 1) ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel;
- 2) kahe- või kolmehäälsuse laulmine kooris;
- 3) relatiivsete helikõrguste (astmete) kasutamine laulude õppimisel;
- 4) pillimänguoskuste arendamine ja rakendamine erinevates pillikoosseisudes;
- 5) kuulatud muusikapalade iseloomustamine, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale;
- 6) eri rahvaste tantsude karakteri väljendamine liikumises;
- 7) muusika väljendusvahendite kasutamine erinevates muusikalistes tegevustes;
- 8) esinemisvõimaluste pakkumine ning loomingulise eneseväljenduse toetamine;
- 9) teatris, kontserdil ja muuseumis käimine ning õppekäigud (helistuudiod, raamatukogud, muusikakoolid jne).

Lõimumine teiste ainevaldkondadega:

4 klassi muusika ainekava haakub ennekõike vene keele, eesti keele, matemaatika, kehalise kasvatuse, loodusõpetuse, inimeseõpetuse, rütmika, ajaloo, kunstiõpetuse ja tn.

Läbivad teemad:

- 1) „Laulmine” -elukestev õpe ja karjääri planeerimine
- 2) „Laulmine” -keskkond ja jätkusuutlik areng
- 3) „Muusikakuulamine ja muusikalugu“ -kodanikualgatus ja ettevõtlikkus
- 4) „Laulmine” -kultuuriline identiteet
- 5) „Omalooming“, „Muusikakuulamine ja muusikalugu“ -teabekeskond
- 6) „Muusikakuulamine ja muusikalugu“, „Omalooming“, „Muusikakuulamine ja muusikalugu“ - tehnoloogia ja innovatsioon
- 7) „Muusikaline liikumine“, -tervis ja ohutus
- 8) „Laulmine“, „Pillimäng“, „Muusikaline liikumine“ -väärtused ja kõlblus

Õppe-kasvatustöö eesmärgid:

Põhikooli muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab muusitseerimise kaudu oma võimeid;
- 2) tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- 3) mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- 4) kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- 5) väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- 6) teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;
- 7) teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda.

Kooliastme õpitulemused:

6. klassi lõpetaja:

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises; huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles;
- 2) laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;
- 3) laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust;
- 4) oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast;
- 5) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule;
- 6) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 7) kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi;
- 8) julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;
- 9) kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust;
- 10) eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;
- 11) leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikas.

I TEEMA: Laulmine.

a) Õpitulemused: 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest; 2) rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes; 3) laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn” (F. Pacius), „Jõulukell”.

b) Õppesisu: „Eesti hümn” (F. Pacius), „Jõulukell”, „Laulge poisid“, „Radi-ridi-ralla“, „Sepapoisid“, „Tikk-takk“ (G. Ernesaks), „Песня друзей“.

II TEEMA: Pillimäng.

Õpitulemused: 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato'des; 2- kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.

b) Õppesisu: väike trumm, ksülafoon, pulgad, marakad, tamburiin, kannel, plaatpill, trengel, agogo, guiro, kabasa, pandeira.

III TEEMA: Muusikaline liikumine.

a) Õpitulemused: õpilane tunnetab meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi, tantsib eesti laulu ja ringmänge. tantsib eesti laulu- ja ringmänge; väljendab liikumise kaudu eri- maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid.

b) Õppesisu: meloodia, rütm, temp, dünaamika, vorm.

IV TEEMA: Omalooming.

Õpitulemused: 1) loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi-

ja plaatpillidel; 2) kasutab improvisatsioonides astmemudeleid; 3) kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist.

b) Õppesisu: improvisatsioon, ostinato, plaatpill,

V TEEMA: Muusika kuulamine ja muusikalugu.

Õpitulemused: 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi; 2) kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass). 3) kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit;

b) Õppesisu: sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass).

keelpillid: viiul, altviiulehkviola, tsello, kontrabass, harf.

Puupuhkpillid: flööt, oboe, klarnet, fagott. Vaskpuhkpillid: trompet, tromboon, metsasarv, tuuba. Löökpillid: a) häälestatavad: kellamäng, ksülofon, kellad. b) mittehäälestatavad: suur ja väike trumm, arakad, kastanjetid, tamburiin.

VI TEEMA: Muusikaline kirjaoskus.

Õpitulemused: 1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:

2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja eeltakti tähendust ning arvestab neid musitseerides;

3) mõistab viiulivõtme ja absoluutsete helikõrguste g–G

tähendust ning kasutab neid

musitseerides;

4) mõistab duur-, moll-helilaadi ja helistike C–a, G–e, F–d tähendust ning kasutab neid musitseerides;

5) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas:

a) eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid.

b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, improvisatsioon;

c) tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, eesti rahvapillid);

d) tempo, andante, moderato, allegro, largo, ritenuto, accelerando, dünaamika, piano, forte, mezzopiano, mezzoforte, pianissimo, fortissimo, crescendo, diminuendo;

7) kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

b) Õppesisu: taktimõõttud 2/4, 3/4, 4/4, viiulivõtt, duur, moll, C-a, G-a, F-d.